29/10/2020

Αυτοκατάκριτος και αναπολόγητος

/ Γνώμες

- Του Δρα Ανδρέα Ν. Παπαβασιλείου (*)

Βλέποντας και ακούοντας τον Αρχιεπίσκοπο Χρυσόστομο Β΄ να προβαίνει σε δηλώσεις στην Ιερά Μονή της Χρυσορρογιάτισσας, μετά τη χειροτονία του Χωρεπισκόπου Αρσινόης Παγκρατίου, αισθάνθηκα πόνο ψυχής για την κατάσταση στην οποία περιήλθε, εξαιτίας της επιδείνωσης της υγείας του. Και διερωτήθηκα, γιατί εξακολουθεί να παραμένει στη θέση του, αφού είναι πρόδηλο ότι δεν μπορεί πλέον να ασκήσει τα καθήκοντα του. Δεν θα έπρεπε να επιτρέψει τέτοια δημόσια εμφάνιση, όταν αυτός, καλύτερα από κάθε άλλον, γνωρίζει πόσο δοκιμάστηκε και υποφέρει τα τελευταία χρόνια, εξαιτίας των πολλών χειρουργικών επεμβάσεων στις οποίες υποβλήθηκε. Αυτό που αναμενόταν να κάνει ήταν, να νικήσει πρώτα μέσα του τη φιλοδοξία και το πείσμα, να απαρνηθεί τις ανέσεις του αρχιεπισκοπικού μεγάρου, να δώσει στον εαυτό του τη δυνατότητα για την αναγκαία περισυλλογή και την αυτοκριτική και να προετοιμαστεί ως πνευματικός άνθρωπος για τη μεγάλη αποδημία, έτοιμος για την «καλήν απολογίαν την επί του φοβερού βήματος του Χριστού». Αντί όλων αυτών που συνιστούν υπέρβαση των εγκοσμίων, προτίμησε την παραμονή του στην τόσο σοβαρή και υπεύθυνη εκκλησιαστική αυτή έπαλξη, στην οποία «κρίμασιν οις οίδε Κύριος» κατέστη Πρωθιεράρχης της Εκκλησίας μας, εκθέτοντας τον εαυτό του και την Εκκλησία με τις κατ’ επανάληψιν άκριτες, διχαστικές και

αντικανονικές του ενέργειες.

Ασφαλώς δεν μπορούσε κανείς να προβλέψει ότι η κατάσταση της υγείας θα είχε αυτή την τροπή, εξαιτίας της οποίας η από μέρους του πηδαλιουχία του σκάφους της Εκκλησίας κατέστη προβληματική. Το βέβαιο όμως ήταν και είναι ότι επί εποχής του η Εκκλησία Κύπρου βρίσκεται σε τροχιά μη αναστρέψιμης σοβαρής οπισθοδρόμησης, ανεξάρτητα αν ο ίδιος έχει την ψευδαίσθηση, ότι οι διάφορες ατυχείς ενέργειές του και οι άστοχες επεμβάσεις του συνιστούν «τομές» στα της Εκκλησίας. Η νοοτροπία του αυτή σε συνδυασμό με το πείσμα που τον χαρακτηρίζει, έφεραν την Εκκλησία μπροστά σε ακανθώδη προβλήματα και πολύπλοκα διλήμματα και δημιούργησαν μια ζοφερή γἰ αυτήν εικόνα, μέσα κι έξω από την Κύπρο. Κι αυτό, επειδή έχει την εντύπωση ότι η παραμονή του στην Αρχιεπισκοπή είναι προς το συμφέρον της Εκκλησίας. Δυστυχώς όμως, όπως και η υγεία του, έτσι και η κατάσταση στην οποία περιήλθε η Εκκλησία μας δεν είναι αναστρέψιμη, με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Είναι προφανές ότι αυτό οφείλεται στον τρόπο που σκέφτεται και διαχρονικά ενεργεί, χωρίς, ασφαλώς, να είναι άμοιροι ευθύνης όσοι τον περιστοιχίζουν.

Η όλη εικόνα που εκπέμπει σήμερα ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου είναι πολύ αποκαρδιωτική. Δυστυχώς, μάς παραπέμπει στα πρωτοχριστιανικά χρόνια και σε όσα σχετικά έγραφε ο Απόστολος Παύλος προς τον μαθητή του Τίτο: «Αιρετικόν άνθρωπον μετά μίαν και δευτέραν νουθεσίαν παραιτού, ειδώς ότι εξέστραπται ο τοιούτος και αμαρτάνει ων αυτοκατάκριτος» (Τιτ. 3, 10-11). Ο ιερός Χρυσόστομος, ερμηνεύοντας τη συμβουλή αυτή του Απ. Παύλου προς τον μαθητή του Τίτο, γράφει ότι γἰ αυτόν που είναι προδιατεθειμένος κι εμμένει στις πλανημένες απόψεις του, ό,τι και αν γίνει, δεν αξίζει να κουράζεται κανείς άσκοπα, σπέρνοντας πάνω σε πέτρες. Αν υπήρχε η ελπίδα για διόρθωση, θα άξιζε κάθε υπομονετική προσπάθεια. Όταν όμως έχει να αντιμετωπίσει κανείς την απροθυμία για βελτίωση, δεν δικαιολογείται να χτυπά άσκοπα τον αέρα. Για τον Θεοφύλακτο Βουλγαρίας, «αιρετικός» είναι ο αδιόρθωτος, «ος και αυτοκατάκριτός εστιν, τουτέσιν αναπολόγητος». Δεν μπορεί ο Αρχιεπίσκοπος να ισχυριστεί ότι «οὐδεὶς ενουθέτησέ με, ουδείς εδίδαξεν» «Όταν» όμως «μετά την παραίνεσιν τοις αυτοις επιμένη, αυτοκατάκριτος εστιν». Σύμφωνα με τον άγιο Οικουμένιο Τρίκκης, «αυτός υφ̓ εαυτού και της οικείας συνειδήσεως κατακρινόμενος».

Θέλω να ελπίζω ότι δεν θα αργήσει η ημέρα που ο Αρχιεπίσκοπος θα αντιληφθεί το μέγεθος και τη σοβαρότητα της κατάστασής του και θα δώσει στο πρόβλημά του τη θεολογική σημασία που έδωσε ο Απ. Παύλος, γράφοντας προς τους Κορινθίους: «Και τη υπερβολή των αποκαλύψεων ίνα μη υπεραίρωμαι, εδόθη μοι σκόλοψ τη

σαρκί, άγγελος σατάν ίνα με κολαφίζη, ίνα μη υπεραίρωμαι» (Β΄Κορ. 12, 7). Θέλω να πιστεύω ότι πολύ σύντομα θα πάρει τη μεγάλη απόφαση για επιστροφή στη μονή της μετανοίας του, επικαλούμενος τη συνδρομή του Κυρίου, όχι τρεις, αλλά πολλάκις, ανοίγοντας έτσι τον δρόμο ᾀ αυτόν που η Εκκλησία, χωρίς τις δολοπλοκίες του πρόσφατου παρελθόντος, να εκλέξει τον καταλληλότερο γἰ αυτό το ύψιστο εκκλησιαστικό λειτούργημα.

(*) Ο Ανδρέας Ν. Παπαβασιλείου
είναι Διδάκτωρ Θεολογίας
πρ. Επιθεωρητής Μέσης Εκπαίδευσης